

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ТЕКСТУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (німецька мова і література)»
Першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжкультурні аспекти аналізу німецькомовного тексту
Викладач (-і) Профайл викладача	Липка Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058
E-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 13.30, ауд. 224
Контактний телефон викладача	+ 380 968146058
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс “Міжкультурні аспекти аналізу німецькомовного тексту” має на меті забезпечити студентів знаннями закономірностей міжкультурного спілкування шляхом аналітичного прочитання німецькомовних художніх творів та газетних статей. Дисципліна покликана ознайомити студентів з найбільш проблемними питаннями дослідження міжкультурних аспектів комунікації, формувати у студентів лінгвістичні та інші фахові компетентності, які охоплюють знання фахової термінології, основних методів аналізу німецькомовного тексту та вміння їх застосовувати при роботі з відповідним матеріалом на практичних заняттях; підготувати студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації; навчити студентів застосовувати одержані знання в процесі професійної (викладацької) діяльності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу полягає в збагаченні лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, розширенні можливостей їх викладацької діяльності, а також перекладацьких і культурно-комунікативних компетентностей через комплексне вивчення зв'язку мови з культурою її носіїв.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>4.1 Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з іноземної мови, мовознавства, літературознавства, перекладу. • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <p>4.2 Фахові компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усвідомлення структури педагогічної науки та її теоретичних основ. • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань 	

у різних сферах життя.

- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Здатність керувати власним професійним розвитком у сфері вивчення та навчання іноземних мов.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах методологічного та правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та презентувати його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність до організації ділової комунікації.

4.3 Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення типових задач і проблем професійної діяльності.
- Розуміти основні проблеми освіти та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Аналізувати й інтерпретувати твори німецької художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Здатність до організації ділової комунікації.

5. Організація навчання

Обсяг курсу				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		10		
Практичні заняття		20		
Самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
V	014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»	III	B	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	Самостій на робота
Тема 1. Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation. 1. Was ist Interkulturelle Kommunikation. 2. Interkulturelle Kommunikation als Lehrfach. 3. Besonderheiten der interkulturellen Kommunikation.		2	2	8
Тема 2. Interkulturelle kommunikative Kompetenz. 1. Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im Deutsch als Fremdsprache (DaF)-Unterricht anhand von Texten deutschschreibender Autoren. 2. Interkulturelles Potenzial der literarischen Texte. 3. Prinzip der Leserorientierung.		2	2	8
Тема 3. Analytisches Lesen als Mittel der Entwicklung interkultureller Kommunikation. 1. Analytisches Lesen als Lesestil. 2. Textanalyse. 3. Vorgehensweise beim analytischen Lesen. Bestandteile der Textanalyse. 4. Aufbau der Textanalyse. 5. Wendungen für die Textinterpretation. 6. Morphologische Analyse. 7. Syntaktische Alyse.		2	8	20

Тема 4. Analyse des publizistischen Textes. 1. Die Pressesprache. Historischer Abriss: Die Entstehung der Presse und eines Zeitungsstils. 2. Tendenzen des Gebrauchs der Pressesprache. 3. Textklassen. 4. Stilistische Aspekte der Presstexte.	2	4	12
Тема 5. Referieren eines Artikels. 1. Der Plan zum Referieren der Artikel. 2. Klischees zum Referieren eines Artikels.	2	4	12
ЗАГ.:	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Система контролю знань студентів здійснюється через: <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) перевірка виконання студентами самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами навичками аналізу художнього та публіцистичного текстів, синтаксичного аналізу речення та морфологічного аналізу слова; • підсумковий контроль: виконання письмового індивідуального завдання (див. вище). Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 50 балів		
Вимоги до письмової роботи	Передбачено 5 видів завдань, які виконуються письмово. Завдання виконуються впродовж семестру і здаються у визначені терміни. Оцінюється кожне завдання, відповідно: письмовий аналіз художнього твору – 20 балів (максимальна кількість); реферування 4 різножанрових статей (на вибір студента) – 10 балів (максимальна кількість); морфологічний аналіз 30 слів (іменників, прикметників, прислівників, дієслів, займенників), вибраних з проаналізованих текстів – 10 балів (максимально); синтаксичний аналіз речень (проаналізувати 20 речень різної структури) – 10 балів (максимальна кількість). Студенти, які не виконали індивідуального завдання не допускаються до підсумкового контролю. Індивідуальні завдання для підсумкового письмового контролю: письмовий аналіз визначеного художнього твору; реферування 4 різножанрових статей (на вибір студента); морфологічний аналіз 30 слів (іменників, прикметників, прислівників, дієслів, займенників), вибраних з проаналізованих текстів; синтаксичний аналіз речень (проаналізувати 20 речень різної структури)		
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 15 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Сума балів, отриманих студентом за практичні		

	заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 5. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 5.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови отримання не менше 25 балів, максимум 50 балів, за аудиторну та самостійну роботу, і за виконання підсумкових індивідуальних завдань (самостійна робота) (не менше 25 балів, максимум 50 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь у практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має підготувати один виступ/реферат/презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття;
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.

8. Рекомендована література

1. Астрахан Н. І. Моделювання у літературознавстві: аналіз художнього тексту і інтерпретація художнього твору: автореф. дисертації на здобуття докт. філолог. наук. Київ, 2015. 42 с.
2. Бабелюк О. А. Принципи виявлення дієгетичного/недієгетичного наратора в американських постмодерністських коротких оповіданнях. Наука і сучасність : [зб. наук. праць.]. К. : Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, 2005. Вип. 48. С. 205-17.
3. Вакуленко Т.І. Kurzgeschichten für analytisches Lesen (Оповідання для аналітичного читання): Навчальний посібник з аналітичного читання для студентів факультету іноземної філології. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
4. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для студентів іноземних мов університетів і педагогічних вищих закладів освіти: Підр. – Київ: КДЛУ, 1998. 176 с.
5. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : [навч. посібник]. Київ: Знання, 2008. 423 с.
6. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 274 с.
7. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2005. 416 с.
8. Adamzik K. Literatur aus der Sicht von Text- und Diskurslinguistik // Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. S. 97–

9. Adamzik K. Textlinguistik. Eine einführende Darstellung. Tübingen: Niemeyer, 2004. 176 S.
10. Beaugrande de R.-A. Einführung in die Textlinguistik. Tübingen: Niemeyer, 1981. 290 S.
Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2005. 173 S.
11. Brinker Klaus: Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe, Berlin. 1997.
12. Corbineau-Hoffmann A. Die Analyse literarischer Texte. Einführung und Einleitung. Tübingen: A. Francke, 2002. 215 S.
13. Faulseit D., Kühn G. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. VEB Bibliogr. Inst., Leipzig, 1975.
14. Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. 591 S. 20.
15. Heinemann W. Textlinguistik: eine Einführung. Tübingen: Niemeyer, 1991. 310 S.
16. Handbuch Literaturwissenschaft. Band 2: Methoden und Theorien / Hrsg. von Thomas Anz. Stuttgart: J. B. Metzler, 2007. 498 S.
17. Heringer H. J. Linguistische Texttheorie. Eine Einführung. Tübingen: utb, 2015. 219 S.
18. Heringer H. J. Textlinguistik. Ein Arbeitsbuch. Brey: mykum Verlag, 2018. 272 S.
19. Krieg-Holz U., Bülow L. Linguistische Stil- und Textanalyse. Eine Einführung. – Tübingen: Narr Francke, 2016. 288 S.
20. Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Ansätze – Grundlagen – Modellanalysen / Hrsg. von Nünning V., Nünning A. Stuttgart, Weimar: J. B. Metzler, 2010. 340 S.
21. Schmid W. Elemente der Narratologie. Berlin, New York: De Gruyter, 2005. 320 S.
22. Šklovskij V. Der Zusammenhang zwischen den Verfahren der Sujetführung und den allgemeinen Stilverfahren / Texte der russischen Formalisten / Hrsg. von J. Striedter. Bd. 1. München: Wilhelm Fink, 1969. S. 36–121.
23. Stenzel H. Die Analyse und Interpretation der literarischen Texte / Einführung in die spanische Literaturwissenschaft. – Stuttgart: J.B. Metzler, 2001. S. 36–96.
24. Vater H. Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten. München: Fink, 2001. 221 S.

Интернет-ресурси.

1. https://www.researchgate.net/publication/306016071_Die_Analyse_und_Interpretation_literarischer_Texte.
2. <http://romanlooser.ch/AutorInnen/LiterarischeTexteAnalyse.pdf>.
3. https://www.bbs1-lueneburg.de/images/files/deutsch/deutsch_homepage/leitfadenn_erzaehltextanalyse_lang.pdf.
25. 4. <https://www.studocu.com/de-at/document/universitaetklagenfurt/textlinguistik/zusammenfassungen/textlinguistikpruefungsfragen/9390457/view>